

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Педагогічна практика

Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) PhD

Освітньо-наукова програма: «Філософія»

Спеціальність: 033 «Філософія»

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Форма навчання – денна, заочна

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 12 від “25” червня 2021 р.

м. Івано-Франківськ – 2021

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Педагогічна практика
Викладач	Кучера Ірина Василівна
Контактний телефон викладача	0509699128
Е-mail викладача	iryna.kuchera@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний, заочний, вечірній
Обсяг дисципліни	<u>3,0</u> кредити ЄКТС, <u>90</u> год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка з 17.00 до 18.00 в ауд. 503 (г.к.). Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням Viber (+380509699128).
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Педагогічна практика є основою циклу практичної підготовки освітньо-наукової програми підготовки фахівців за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Має прикладний характер, покликана сформувати у здобувачів набір необхідних компетентностей, забезпечити формування практичних вмінь та навичок, що необхідні здобувачеві для майбутньої професійної викладацької діяльності в закладах вищої освіти. Педагогічна практика також дає можливість розвинути лідерські та ораторські якості, сформувати розуміння завдань на функції викладача вищої школи. Проходження практики передбачає вивчення досвіду викладацької діяльності та проведення занять відповідно до індивідуального плану. Проводиться на другому році навчання в аспірантурі (3 кредити ECTS)</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Метою педагогічної практики аспірантів є формування системи компетентностей майбутніх науково-педагогічних працівників, здатних здійснювати аналітичне осмислення стану та перспектив розвитку сфери освіти спеціальності 033 Філософія, створювати та впроваджувати новий зміст освіти та новітні методики (технології) навчання.</p> <p>Основними завданнями педагогічної практики є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • формування та розвиток професійно-педагогічних навичок та умінь викладача ЗВО; • створення умов для професійної адаптації аспірантів, залучення їх до активної діяльності як викладачів та кураторів академічних груп; • розвиток у аспірантів практичних умінь здійснювати виховну роботу студентської молоді; • оволодіння аспірантами комунікативними вміннями, необхідними для спілкування зі студентами та викладачами; • ознайомлення з організацією освітнього процесу у ЗВО; • спостереження за освітнім процесом та аналіз його організації; • здійснення поточного та перспективного планування навчальної роботи; • вибір та використання ефективних прийомів і методів навчання та контролю за пізнавальною діяльністю студентів; • закріплення та практичне застосування теоретичних знань, оволодіння сучасними методами та прийомами організації і забезпечення освітнього процесу у ЗВО; • аналіз робочих програм навчальних дисциплін, силабусів, вироблення рекомендацій щодо їх удосконалення; • формування професійно значущих якостей, професійних умінь та навичок управління навчальною діяльністю студентів; 	

- набуття умінь самоаналізу педагогічної майстерності.

Додатковими завданнями педагогічної практики аспірантів є:

- отримання уявлень про діяльність кафедри філософії, соціології та релігієзнавства та науково-педагогічних працівників у період проходження практики;
- впровадження результатів дисертаційного дослідження в освітній процес;
- формування умінь моніторингових досліджень у сфері філософії;
- розвиток умінь у галузі формальної, неформальної і дуальної освіти;
- стимулювання самовдосконалення майбутніх фахівців;
- підготовка аспірантів до виконання функцій викладача ЗВО, до проведення на належному науково-методичному рівні різних форм занять, що сприятиме активізації самостійної пізнавальної діяльності аспірантів;
- вивчення, узагальнення і практичне застосування елементів передового педагогічного досвіду, інноваційних методик викладання.

Аспіранти повинні:

знати:

- основні поняття і категорії педагогіки та методики викладання у ЗВО;
- навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- сучасні підходи до формування у студентів професійної компетентності;
- інноваційні освітні технології навчання у ЗВО;
- форми, види і способи контролю й оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей;
- основні організаційні форми реалізації освітнього процесу у ЗВО;
- основи планування освітнього процесу у ЗВО;
- основні положення законодавства України в галузі вищої освіти, програмних документів, які стосуються навчання студентів та викладання у ЗВО;
- завдання і функції науково-педагогічного працівника;
- вимоги до підготовки документального супроводу викладання у ЗВО;
- основні принципи, методи, види навчання у ЗВО;

вміти:

- визначати й аналізувати цілі, зміст, принципи, методи і прийоми навчання;
- аналізувати, обирати й ефективно використовувати навчально-методичні комплекси для студентів ЗВО;
- планувати й реалізовувати різні форми організації освітнього процесу у ЗВО;
- відбирати, структурувати зміст навчального матеріалу для проведення різних видів навчальних занять;
- використовувати знання про індивідуально-вікові особливості молоді при проведенні занять;
- застосовувати інноваційні методи, прийоми та засоби навчання і виховання студентів;
- працювати з навчальною, науковою, методичною літературою;
- підвищувати професійні вміння, вивчати передовий педагогічний досвід.

4. Загальні і фахові компетентності

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі філософії, професійній діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційній діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань, уміння їх впроваджувати в освітній і практичній діяльності.

Загальні компетентності:

ЗК 4. Здатність аналізувати інформацію, подану в різних наукових джерелах, формувати на їхньому тлі власну дослідницьку позицію, представляти результати

дослідження у вигляді презентацій та професійно вести наукову дискусію.

ЗК5. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології у науковій діяльності.

ЗК6. Здатність спілкуватися в межах міжнародної академічної спільноти іноземною мовою, з метою представлення результатів своїх наукових досліджень, активного засвоєння закордонного досвіду, участі в міжнародних наукових проєктах.

ЗК7. Здатність до усвідомлення концептуальних засад педагогіки вищої школи в Україні, критичного переосмислення її здобутків в світлі традиційних та інноваційних форм навчання та педагогічних технологій з метою якісної організації своєї професійної діяльності.

ЗК9. Здатність дотримуватися професійної етики, принципів академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності.

Фахові компетентності:

СК4. Здатність інтерпретувати, критично аналізувати й узагальнювати філософські тексти та їхні ідеї. СК5. Здатність фахово дискутувати в царині філософської проблематики.

СК5. Здатність фахово дискутувати в царині філософської проблематики.

СК6. Здатність планувати й організовувати науково-дослідну та викладацьку діяльність у галузі філософії, зокрема ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні просвітницькі проєкти.

СК8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у сфері філософії у закладах вищої освіти і в процесі цього випробовувати нові ідеї, передові освітні технології, авторські методики викладання фахових дисциплін.

СК9. Здатність розробляти навчально-методичні матеріали для забезпечення викладання філософських дисциплін у вищій школі.

5. Програмні результати навчання

Проходження педагогічної практики забезпечує такі **програмні результати навчання**:

ПР6. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань із різних джерел на основі сучасних методологій наукової діяльності з використанням інформаційно-комунікаційних (цифрових) технологій.

ПР7. Уміти планувати, вільно презентувати та обговорювати результати власних оригінальних наукових досліджень державною та іноземними мовами, ефективно взаємодіяти із міжнародною академічною спільнотою та громадськістю для розв'язання різноманітних фахових завдань, обміну досвідом, участі в спільних проєктах у галузі філософії та міждисциплінарних досліджень.

ПР8. Критично аналізувати й оцінювати традиційні методи викладання у вищій школі, ефективно застосовувати сучасні методи викладання та впроваджувати інноваційні освітні технології у викладацькій філософській практиці.

ПР9. Розробляти навчально-методичні матеріали для забезпечення викладання філософських дисциплін у вищій школі.

ПР10. Застосовувати у своїй науково-педагогічній діяльності фундаментальні філософські знання, концепти, теорію та методологію світового історико-філософського дискурсу, знання на межі предметних галузей.

ПР11. Уміти інтегрувати зміст історико-філософських ідей, фундаментальних етико-філософських проблем, принципів і уявлень, класичних та новітніх дослідницьких підходів та методів у контекст осмислення та розв'язання актуальних теоретичних і практичних проблем сучасності і, зокрема, українського суспільства.

ПР15. Вести філософську наукову дискусію та аргументовано відстоювати власну наукову позицію у різних комунікативних ситуаціях і зацікавлювати результатами власного дослідження.

ПР16. Працювати над власним розвитком та самовдосконаленням, ефективно

визначати свої професійні можливості та пріоритети в реалізації інноваційно-дослідницьких проєктів у різних сферах суспільного життя.

ПР17. Діяти на засадах спільного блага, справедливості, соціальної відповідальності; добросовісно виконувати наукові завдання та застосовувати навички академічної добросовісності та академічної культури у професійній науково-педагогічній діяльності.

ПР18. Застосовувати навички культурно-просвітницької діяльності, спрямованої на популяризацію філософських знань і піднесення рівня філософської культури в сучасному світі.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Педагогічна практика	90

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/ вибірковий
IV	033 Філософія	II	нормативний

Зміст практики

Педагогічна практика аспірантів другого року навчання спеціальності 033 Філософія має такі етапи.

На **початковому етапі** практикант має:

- з'ясувати функції, мету, завдання практики;
- скласти індивідуальний план проходження практики;
- ознайомитися з організаційною, навчально-методичною та науковою роботою кафедри філософії, соціології та релігієзнавства;
 - нормативно-правовою базою, що регламентує організацію освітнього процесу в Університеті;
 - відвідати заняття провідних викладачів кафедри та наукового керівника.

На **основному етапі** практики аспірант має:

- укласти розгорнуті плани-конспекти занять, обговорити їх з науковим керівником або керівником практики від кафедри;
- підготувати необхідні методичні та дидактичні матеріали, технології для проведення занять;
 - провести на належному науково-методичному рівні заняття відповідно до індивідуального плану під керівництвом наукового керівника або керівника практики;
 - брати участь у засіданнях кафедри, наукових семінарах (конференціях).

На **заключному етапі** аспірант має:

- підготувати звітні матеріали за підсумками проходження практики і надати керівнику практики з метою перевірки та оцінювання;
- прозвітувати про проходження педагогічної практики на засіданні кафедри філософії, соціології та релігієзнавства та подати звіт у відділ аспірантури і докторантури.

Вимоги щодо виконання аспірантом конкретних завдань практики, їх обліку та оформлення документації вміщені у робочій навчальній програмі, яка відповідає «Програмі педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ДВНЗ «Прикарпатський національний

університет імені Василя Стефаника», яка схвалена Вченою радою університету, протокол № 4 від 27 квітня 2020 року та введена в дію наказом ректора університету № 253 від 01 червня 2020 року.

https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf

7. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Підсумковий контроль (залік) проводиться згідно графіку навчального процесу на наступний тиждень після завершення педагогічної практики, оформлення та подання матеріалів на кафедру філософії, соціології та релігієзнавства. Максимальна оцінка – 100 балів.		
Методичні розробки лекцій та семінарських занять	50 балів		
Проведення навчальних дисциплін	30 балів		
Звіт	10 балів		
Захист практики (залік)	10 балів		
Шкала оцінювання: національна та ECTS	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
			для екзамену, курсового проекту (роботи), практики
	90 – 100	A	відмінно
	80 – 89	B	добре
	70 – 79	C	
	60 – 69	D	
	50 – 59	E	задовільно
	26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Умови допуску до підсумкового контролю	Аспірант допускається до підсумкового контролю за умови повного виконання всіх видів роботи, передбачених програмою педагогічної практики та оформлення відповідної документації.		
Підсумковий контроль	залік		
8. Політика курсу			

Політика проходження аспірантами педагогічної практики передбачає повне виконання програми практики. При виконанні завдань неприпустимі недобросовісність та недбале ставлення до своїх обов'язків, нехтування правилами техніки безпеки. Аспіранти, робота яких на педагогічній практиці визнана незадовільною, повинні пройти її знову за рішенням вченої ради факультету психології без відриву від занять.

4. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування:

Викладач: Кучера І. В. , iryna.kuchera@pnu.edu.ua

Аспірантська академічна група у viber.

Онлайн консультації також можуть проводитись з використанням Viber (+380509699128).

9. Рекомендована література

1. Євтух М.Б., Лузік Е.В., Дибкова Л.М. Інноваційні методи оцінювання навчальних досягнень: монографія. К.: КНЕУ, 2010. 248 с.
2. Кошечко Н.В. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник. Ніжин: НДУ ім. М. Гоголя, 2013. 114 с.
3. Кудіна В.В., Соловей М.І., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи. К.: Ленвіт, 2009. 213 с.
4. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. К.: Знання, 2005. 471 с.
5. Куратори академічної групи: Метод. рекомендації щодо проведення виховної роботи зі студентами. К.: ДАЖКГ, 2002. 36 с.
6. Методика викладання у вищій школі: навч. посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьєва, Г.І. Матукова.: КНТ, 2014. 262 с.
7. Лобанова Л.С. Сучасний досвід організації підготовки й атестації наукових і науково-педагогічних кадрів в розвинутих країнах світу. К.: ГП «Інформаційно-аналітичне агентство», 2008. 56 с.
8. Мойсеюк В. Є. Педагогіка. 4-те вид., доп. Київ, 2003. 608 с.
9. Нагаєв В. М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-рейтингової технології навчання. Педагогіка і психологія. 2000. №3.
10. Педагогічна практика: рекомендації до проходження аспірантами педагогічної практики [Електронний ресурс] : навч. посіб. для аспірантів спеціальності / Є. А. Настенко, Л. Д. Добровська, Г. А. Корнієнко; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 80 с.
11. Програма педагогічної практики здобувачів третього освітньо-наукового рівня підготовки доктора філософії (PhD) ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». https://vad.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/156/2020/09/253_01.06.2020.pdf
12. Щербань П.М. Прикладна педагогіка : навч.-метод. посіб. К.: Вища шк., 2002. 215 с.

Викладач

Кучера І. В.